

Landskapsnämndens fram-  
ställning till Ålands landsting med anledning  
av landstingsmannen Walter Sjöbloms m.fl:s pe-  
tition av den 20 sistlidna februari om ändring  
av 11 § 1 fiskeristadgan den 23 juli 1902, så-  
dant detta lagrum lyder i förordningen av den 4  
oktober 1919, såtillvida, att sik- och laxfiske  
blir tillåtet i landskapet Åland året om.

N:o 9/-29.

Uti skrivelse N:o 15 av den 26 mars innevarande år har Landstinget  
uppdragit åt Landskapsnämnden att i anledning av ovannämnda petition  
till Landstinget inkomma med den framställning, vartill i saken in-  
förskaffad utredning kan föranleda.

Emedan i Landskapsnämnden den fackliga och vetenskapliga utbild-  
ning, som ärendets natur påkallar, ej är företrädd, har Landskapsnämnden  
anhållit om utlåtande av Lantbruksstyrelsens avdelning för fiskerihus-  
hållningen, vilket utlåtande även beredvilligt avgivits. Beträffande  
förevarande spørsmål framhåller nämnda avdelning i skrivelse av den 20  
sistlidna juni, att petitionärerna grunda sin anhållan om upphävandet  
av sikens fridlysningstid på den motivering, att siken icke leker inom  
landskapet. Nämnda påstående är likväl, enligt vad till fiskerihushåll-  
ningsavdelningens kännedom kommit, oriktigt. Men, framhåller avdelnin-  
gen vidare, även om så vore förhållandet, att siken förrättar sin lek  
i andra trakter, vore det principiellt oriktigt att inom det område, där  
siken förekommer, ställa en trakt, eller landskapet Åland, i gynnsamma-

re ställning, än övriga. Ytterligare framhåller avdelningen, att havs-  
sikens individriktighet synes vara underkastad stora växlingar samt att  
ett under lektiden bedrivit fiske sålunda lätt kunde åvägabringa en ned-  
gång i sikstammen, efter det den under den sista tiden något återhämtat.  
På grund härav anser sig avdelningen icke kunna förorda det framställda  
förslaget. Försåvitt petitionen berör laxen, hänvisar avdelningen till  
ifrågavarande paragrafs bestämmelse därom, att någon fredningstid för  
denna fisk icke existerar i saltsjön.

Jämligt de vetenskapliga källor Landskapsnämnden anlitat i föreva-  
rande ärende och på grund av vad Landskapsnämnden i övrigt erfarit, äro  
sikarterna till större delen vandringsfiskar, vilka vid lektiden, från  
början av oktober till senare delen av december, uppgå på grunt vatten,  
dels i floder, dels i sjöar, för att leka och förekomma såväl i havet  
som i större eller mindre insjöar; de större arterna mestadels på djupt  
vatten. Den sikart, som lever i de åländska vattnen, storsiken, även  
kallad gråsiken, är likaså en vandringsfisk, vars lekplatser i regeln  
förläggas till platser utom landskapet, ehuru den, enligt uppgift av  
ett par åländska fiskare, likväl i sällsynta undantagsfall, konstaterat  
hava lekt i vikar inom landskapet.

I § 11 av fiskeristadgan, sådant detta lagrum ändrat lyder i för-  
ordningen av den 4 oktober 1919, är sikfångst allestädes förbjuden un-  
der oktober och november månader, inom vilken tid siken huvudsakligen  
förrättar sin lek. Denna fredningstid har sannolikt i huvudsak till-  
kommit för att skydda sagda fiskslags fortplantningstid, men även



för att hindra dess utrotande genom alltför intensiv fångst. Såsom Landskapsnämnden allaredan framhållit är det tydligt, att siken, på något undantagsfall när, icke leker i de åländska vattnen, och synes dess frejdande i desamma därför ur fortplantningssynpunkt icke vara av behovet påkallad. Därjämte har kunnat konstateras, att tillförene, medan siken kunde fångas i saltsjön under lektid, någon minskning av sikstammen inom landskapet icke iakttagits. Vid sådant förhållande och då någon absolut fredning av nämnda fisk under dess lektid sålunda icke torde erfordras för stammens bevarande i landskapets vattenområde, samt nu rådande inskränkning i fiskarbefolkningens rätt till sikfångst i avsevärd grad är till men för dess hushållning, anser Landskapsnämnden för sin del det icke lända fisket i landskapet till skada, att sikens fredning upphör, synnerligast som gällande förbud mot sikfångst, varemot ständigt och ofta oavsiktligt brytes, icke kan effektivt upprätthållas. Det av lantbruksstyrelsens avdelning för fiskerihushållningen åberopade principiella skälet, varför sikstammens fredning under viss tid ej borde avlysas endast för ett visst område.- i detta fall landskapet Åland - inom riket, kan Landskapsnämnden ej tillmäta någon betydelse, då ju landskapet tilldelats självstyrelse just för att kunna lämpa sin lagstiftning efter de lokala behoven. Avvikelse från den av förenämnda avdelning förfäktade principen har ju även tidigare, före självstyrelselagens införande, tillämpats med avseende på Åland. Sålunda var gudungen fridlyst under våren i hela riket, med undantag av landskapet Åland.

Jämte det Landskapsnämnden vidare önskar erinra om, att förevarande

Ärende hör till ett rättsområde, uti vilket lagstiftningsbefogenheten obestridligt tillkommer Landstinget, får Landskapsnämnden beträffande frågan om laxens fridlysningstid hänvisa till stadgandet i nuifrågorande § 11, som tillåter fångst av lax i saltsjön året om, vadan någon ändring av gällande lag härutinnan icke erfordras.

I stöd av ovan framhållna skäl får Landskapsnämnden vördsamt förslå

att sikfångst bleve tillåten inom landskapet Åland

hela året om.

För den händelse, att Landskapsnämndens ovannämnda förslag blir av Landstinget godkänt, torde, utom beträffande 11 §, ändring jämväl 27 § V kap. fiskeristadgan, vilket kapitel angår handel med fiskvaror böra äga rum, enär i sagda lagrum föreskrives, att sik i färskt tillstånd under dess fredningstid ej får säljas, till salu hållas, köpas eller mot betalning serveras, och ett bibehållande av stadgandet innebure det fångst av sik visserligen hela året om vore tillåten, men däremot försäljning o.s.v. av den lagligen fångade fisken under den sistsagda lagrum stadgade fredningstiden vore förbjuden.

Med hänsikt till nästnämnda sakförhållande tillåter sig Landskapsnämnden vördsamt föreslå nedanstående formulering av 11 och 27 §§:

"11 §.

Under nedannämnda tider vare följande fiskslag fredade och all fångst av sådana förbjuden, nämligen:

lax, med det i 7 § för taimenfångst stadgade undantag, i alla



vattendrag utom Ladoga och saltsjön från och med den 1 september till och med den 30 april; dock får mete av lax idkas intill den 15 september; samt

gös under hela juni månad.

Under den tid visst fiskslag är fredat, må ej heller redskap hållas utsatt, som är avsett för fångst av sådan fisk. I laxförande å vare jämväl allt mete från och med den 15 september till och med den 31 december förhjudet.

Under lax inbegripes även annorlunda benämnd fisk av laxsläktet, utom röding.

27 §.

Ej må lax, gös eller kräfte i färskt tillstånd under dess fredningstid eller undermålig kräfte forslas, säljas, till salu hållas, köpas eller mot betalning serveras. Innehar någon vid ingången av den tid, varunder fisk av visst slag eller kräfte är fridlyst, därav förråd, som förut blivit lagligen fångat, vare berättigad att det föruttra under de första sju dagarna av fridlysningstiden.

Nu nämnda förbud avser ej blank lax eller sådan, som icke är i lekdräkt.

Ej må någon sälja, till salu hålla, köpa, eller mot betalning servera fisk av nedan uppräknade slag, som icke från spetsen av huvudet till ändan av stjärten innehar följande längd, nämligen:

havslax och taimen trettiofem centimeter;

forell tjugufem centimeter;

harr tjugufem centimeter;

sik tjugufem centimeter;

braxen trettio centimeter;

id tjugufem centimeter; samt

gös trettiofem centimeter."

Mariehamn, å Landskapskansliet, den 15 oktober 1929.

På Landskapsnämndens vägnar:

7  
Darius Johnson

Wm W Von Becker